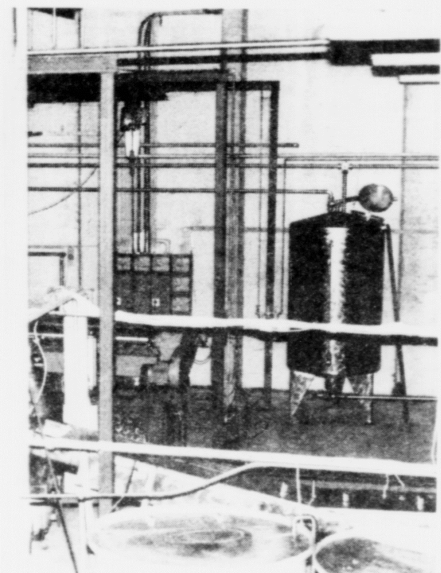
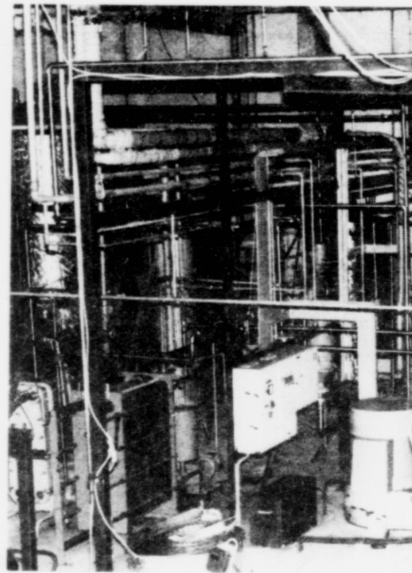


Alginatvirkið á Hulki var eitt gott projekt, sum tiverri miseydnadist



hava so ikki svarað hesum aftur.

— Eru tað ikki eisini projekt, sum heilt miseydnadist?

— Sjalvandi eru tað ávis projekt, sum miseydnast. T.d. var alginatvirkið á Hulki eitt gott projekt, men tað miseydnadist tianverri. Har var tað soleiðis, at landsstýrið sendi málið til kanningar hjá Vestnorden-deildini, sum síðani setti seg í samband við ldnadastovuna, islendingar o.a. Sjalvt um tað hevur verið nógv kjak um hesa kanning, so er tað min sannføring at henda kanning varð framd á røttum grundarlagi, og tað, sum kom burtur úr var eftir minni uppfatan heilt tað rætta.

Hóast norðmenn komu til Føroya fyrri at seta pengar í, so færdi kanningin til, at alginatvirkið læt ikki upp aftur.

Laksurin

— Vestnordendeildin arbeiðis eisini við fleiri laksaprosjektum. Eitt er á Eysturlandinum í Íslandi, har ætlanin er at merkja og seta smolt út fyrri at kanna gongdina hjá laksinum. Tað er einki dulsmál, at ein av teimum størstu forðingunum fyrri samarbeiði millum føroyingar og íslendingar er spurningurin um vit nú fiska teirra laks ella ikki.

— Men vit finna jú eingi íslensk merki á laksinum!

— Tað er óiva rætt, men hetta kemst helst av, at tað er so litið merkt. Kortini haldi eg ikki, at tað serliga er íslendiskur laksur, sum vit fiska í stóran mun. Laksaprojektið á Eystur-

landinum byrjar longu í juli og fer at ganga í try ár.

— Eitt annað mál, sum arbeiðið hevur verið við er flogferðslu samband millum Noreg, Føroyar og Ísland. Tað hevur gingið rættiliga strítið við hesum, kanska tí at tað verður torført at fáa eitt slíkt flogferðslusamband at lona seg.

— Annars er gjørd ein ætlan fyrri eina flogferðsluskipan fyrri alt Vestnorden-umræði. Tað er so ein ætlan, sum má viðgerast politiskt. Um hon verður tikið upp dugi eg ikki at siga nú, men grønlandingar eru so byrjaðir at samráðast við íslendingar um samband teirra millum.

Ferðing — tollur

Tummas Arabo er eisini við í tí arbeiðshólinum, sum fyrireikar ferðamannaloggávu í Føroyum. — Eg haldi vit eiga at hava eygnu eftir, hvussu íslenska ferðamannaloggávan sær út, og eg havi tí roynt at fáa upplýsingar frá teimum og annars at virka sum millumlið millum Føroyar og Ísland á hesum øki. Hetta er so ein partur av arbeiði minum.

Vestnordendeildin hevur eisini tikið sær av ymsum tollspurningum. M.a. hevur deildin havt sína ávirkan á transitflutningin millum Ísland og Føroyar, soleiðis at til ber at fáa góðs av meginlandinum — leggja tað upp í Føroyum — og so flyta tað víðari til Eysturlandið, soleiðis at eysturlendingar kunnu brúka tann veruleika, at teir leggja 500 kilometrar nærri Europa enn Reykja-

vik. Tað er líka langt frá Eysturlandinum til Reykjavíkar, sum tað er frá Eysturlandinum til Føroya.

Tummas Arabo sigur víðari, at her er so eisini byrjað eitt ávist sölusamstarv innan fiskivinnuna. Í fjór vóru gjørdar royndir at flyta feskkan fisk úr Íslandi við Smyrli, serliga fisk, sum lítill prisur er fyrri í Íslandi. Tað sá út til, at hetta verður nakað, sum fer at halda áfram í framtíðini. Í løtuni er jú samband alt arið millum Eysturlandið og Føroyar og meginlandið við felagnum Skiparakstur.

Tað hevur eisini verið eitt ávist tíðindasamarbeiði millum útverpini í Føroyum og Íslandi, soleiðis at tað m.a. hvørra viku hava verið send tiliðir úr Føroyum í íslenska útvarpinum.

Tummas Arabo visir á, at arbeiðið við at lata øðrum know how er eitt sera stórt arbeiðsøki hjá Vestnordendeildini, og hetta krevur samstundis nógv kanningararbeiði, at ein ferðast nógv í teimum ymsu londunum.

Góða undirtøku

— Hvørra móttøku hevur Vestnordenprojektið fing-

ið frá honum Norðurlondunum?

— Sera góða. Men hetta proejehtið er øðrvisi enn onnur samarbeiðsprojekt.

Hetta kemst av tí, at vit í veruleikanum arbeiða við trimum sjálvstýrandi umráðum, sum geografiskt liggja langt frá hvørjum øðrum, meðan onnur norðurlanda samarbeiðsprojekt fevna um øki, ið liggja tætt upp at hvørjum øðrum.

— Heldur tú, at tað fer at fáa stóran týðning fyrri hetta umrødda samarbeiði, at Grønland fer úr EEC?

— Eg vil halda, at grønlandingar tá fara at venda eyguni móti teirra nátturligu grannum og helst ynskja at fáa størri samstarv við okkum.

Ein onnur av uppgávu- num hjá Vestnorden- deildini er at skipa fyrri, at starvsfólk innan fyrirsitingina í teimum ymsu londunum verða flutt úr einum landi til eitt annað.

— Verður eisini arbeiði við at útbúgva fólk úr einum landi í einum øðrum landi?

— Avgjørt. Um møguleikar eru til tess. M.a. arbeiða vit við eini ætlan at fáa grønlandingar at læra steinsliping í Íslandi,

tí ríkidemið av ávisum steinum í Grønlandi er stórt. Har er tað min uppgáva at vita, um tað finnst verkstøð í Íslandi, sum hóska til at útbúgva grønlandingar.

Litið og einfalt

— Var tað heppið at skrivstovan hjá Vestnordendeildini varð lögð í Føroyum?

— Eg haldi tað hevur ein ávisan psykologiskan týðning fyrri okkum, at tað bæði frá eystlendskari síðu og frá grønlandskari síðu spyrja henda vegin til Føroya. Annars eru Føroyar vælegnaðar, tí vit hava eitt deiliga litið og einfalt samfelag. Eg vildi tí mett at vit hava góðar fyritreytir fyrri hesum.

— Hvat væntar tú tær burtur frá framtíðar samvinnuni innan Vestnordenprojektið?

— Tað er givið, at Grønland er tað landið, sum fer at fáa mest burtur úr hesum samarbeiðinum. Tí teirra heimastýrisskipan er júst farin at virka, og teir hava nógv at læra av okkum, sum leingi hava havt eina slíka skipan.

Tað er ótrúligt sum teirra problematikur líkist okkara, sum hann var í 1948 bæði hvat viðvikur útbúnum fólk, fyrirsiting o.s.fr.

Aftaná at hava verið stýrdur úr Keypmannahavn í nógv, nógv ár, so trúgvi eg nú, at grønlandingar kunnu fáa nógv gott burtur úr teimum royndum og skeivleikum, sum føroyingar hava gjørt tæ seinastu árin.

T.v.s. at útviklingstiðin av teirra heimastýri kann stytast munandi í mun til okkara heimastýristið, soleiðis at vit skjótt vera allir á jøvnum føti.

— Hetta ber til við júst at brúka eitt projekt sum Vestnordendeildina. Hetta á at fáa londini Ísland, Føroyar og Grønland upp á sama støði, soleiðis at vit kunnu kjakast um spurningarnar á jøvnum føti, meti eg hevur sera stóran týðning.

Lærurik ár

— Hvat hevur tú sjálvur fingið burtur úr hesum baðum arunum?

— Eg trúgvi ikki, at eg havi lært so nógv í livinum sum hesi bæði árin. Eg havi fingið nógvir royndir og nógvan kunnsleika. Tað hevur veri sera áhugavert at koma til tey ymsu londini og í samband við so nógv fólk.

— Nú gongur orlov tin frá Strandferðsluni út 1. august. Hvat ætlar tú at gera tá?

— Eg havi ikki tikið støðu til henda spurningin enn, tí tað eru ymisk viðurskifti, sum eg skal hava greiðu á fyrst.

— Stendur tær í boði at halda fram sum leiðari av Vestnordenprojektinum, kann tað so hugsast, at tú sigur ja?

— Tað veldst um, hvussu nógv grønlandingar vilja brúka Vestnordenprojektið. Tí skulu grønlandingar brúka hetta projekt til formidling í allar mátar, so verður hetta eitt sera spennandi arbeiði. Tað fai eg so eina fatan av nú í summar, endar Tummas Arabo, leiðari av Vestnordenprojektinum.

